

Subject : Banking & Insurance - II

Day : Monday
Date : 17/10/2016

S.D.E.

Time : 11.00 AM TO 02.00 PM
Max Marks : 80 Total Pages : 3

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer book.

SECTION – I

- Q.1** Answer any **TWO** of the following: (16)
- a) What are the promotional functions of Central Bank?
  - b) State the objectives of monetary policy.
  - c) Explain the various departments of R.B.I.
  - d) What is the role of Central Bank in economic development?
- Q.2** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)
- a) Selective Credit Control
  - b) Indian Currency System
  - c) R.B.I Act of 1934
  - d) Commercial Banks
  - e) Components of Money Supply
  - f) Quantitative Credit Control

SECTION – II

- Q.3** Answer any **TWO** of the following: (16)
- a) Explain the procedure of becoming an insurance agent.
  - b) Discuss on the Development Authority Act of 1999.
  - c) What are the achievements of Nationalized Banks?
  - d) Explain the R.B.I. guidelines on asset classification.
- Q.4** Answer any **TWO** of the following: (16)
- a) Explain the Foreign Exchange Management Act under L.P.G. Policy.
  - b) Explain the convertibility of Indian rupee on capital account.
  - c) What are the functions of NABARD?
  - d) Discuss on the R.B.I. and Industrial Finance.
- Q.5** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)
- a) R.B.I. and Rural Finance
  - b) R.B.I and Non-banking Financial Institutions
  - c) R.B.I. and Exchange Control
  - d) FERA
  - e) Banking Regulation Act of 1949
  - f) L.I.C. Act of 1956

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) मध्यवर्ती बँकेची प्रोत्साहनात्मक कार्ये कोणती?
  - ब) मौद्रिक धोरणाची उद्दिष्ट्ये सांगा.
  - क) आर.बी.आय. चे विविध विभाग स्पष्ट करा.
  - ड) आर्थिक विकासात मध्यवर्ती बँकेची भूमिका कोणती?
- प्र.२ टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (१६)
- अ) निवडक पतनियंत्रण
  - ब) भारतीय चलन पध्दती
  - क) १९३४ चा आर.बी.आय. कायदा
  - ड) व्यापारी बँका
  - इ) पैशाच्या पुरवठ्यातील घटक
  - फ) संख्यात्मक पतनियंत्रण

विभाग - २

- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) विमा प्रतिनिधी होण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
  - ब) १९९९ च्या विकास अधिकार कायद्यावर चर्चा करा.
  - क) राष्ट्रीयकृत बँकेचे यश कोणते?
  - ड) संपत्ती वर्गीकरणावर आर.बी.आय. चे मार्गदर्शन स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) एल. पी.जी. धोरणांतर्गत विदेशी विनिमय व्यवस्थापन कायदा स्पष्ट करा.
  - ब) भांडवली खात्यावर भारतीय रूपयाची परिवर्तनशीलता स्पष्ट करा.
  - क) नाबार्ड ची कार्ये कोणती?
  - ड) आर.बी. आय. आणि औद्योगिक वित्तावर चर्चा करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)
- अ) आर.बी.आय. आणि ग्रामीण वित्त
  - ब) आर.बी.आय. आणि बिगर बँक वित्तिय संस्था
  - क) आर.बी.आय. आणि विनिमय नियंत्रण
  - ड) फेरा
  - इ) १९४९ चा बँकींग नियमन कायदा
  - फ) १९५६ चा एल.आय.सी. कायदा

* * * *

हिंदी रूपांतर

सूचनाएं:

- १) सभी प्रश्न आवश्यक है।
- २) दाहिने दिए हुए अंक गुणोंका निर्देश करते है।
- ३) दोनों विभाग एकही उत्तरपत्रिका में लिखिए।

विभाग - १

- प्र.१ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) सेंट्रल बैंक के उन्नतीसंबंधी कार्ये कौनसे है?
  - ब) मुद्रा निती के उद्देश स्पष्ट कीजिए।
  - क) आर.बी.आय. के विभिन्न विभाग स्पष्ट कीजिए।
  - ड) आर्थिक विकास में सेंट्रल बैंक की भूमिका कौनसी है?
- प्र.२ टिप्पणीयां लिखिए। (कोई भी चार) (१६)
- अ) चलनशील साख नियंत्रण
  - ब) भारतीय मुद्रा प्रणाली
  - क) १९३४ आर.बी.आय. अधिनियम
  - ड) व्यावसायिक बैंकाएं
  - इ) मुद्रा पूर्ती के घटक
  - फ) परिमाणात्मक साख नियंत्रण

विभाग - २

- प्र.३ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) बीमा प्रतिनिधी होने की प्रक्रिया स्पष्ट कीजिए।
  - ब) १९९९ विकास अधिकार कानून पर चर्चा कीजिए।
  - क) राष्ट्रीयकरण बैंकों की उपलब्धियां कौनसी है?
  - ड) सम्पत्ती के वर्गीकरण पर आर.बी.आय. का मार्गदर्शन स्पष्ट कीजिए।
- प्र.४ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) एल.पी.जी. नितीअंतर्गत विदेशी विनिमय प्रबंध कानून स्पष्ट कीजिए।
  - ब) पूँजी खातेपर भारतीय रूपयोंकी परिवर्तनशीलता स्पष्ट कीजिए।
  - क) नाबार्ड के कार्ये कौनसे है?
  - ड) औद्योगिक वित्त तथा आर.बी.आय. पर चर्चा कीजिए।
- प्र.५ निम्नलिखित में से किन्ही चारपर टिप्पणीयां लिखिए। (१६)
- अ) ग्रामीण वित्त और आर.बी.आय.
  - ब) आर.बी.आय. और गैर बैंक वित्तीय संस्था
  - क) आर.बी.आय. और विनिमय नियंत्रण
  - ड) फेरा
  - इ) १९४९ का बैंकिंग अधिनियम कानून
  - फ) १९५६ का एल.आय.सी कानून

* * * *